RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2020/1960

z dne 14. maja 2020

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) za proračunsko leto 2018

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za varnost hrane za proračunsko leto 2018,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2019 o postopku Unije za registracijo pesticidov ([1]),

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0068/2020),

A. ker poročilo o prihodkih in odhodkih ([2]) Evropske agencije za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: agencija) kaže, da je končni proračun agencije v proračunskem letu 2018 znašal 79 183 814,25 EUR, kar predstavlja zmanjšanje za 0,47 % v primerjavi z letom 2017; ker se proračun agencije v glavnem financira iz proračuna Unije ([3]);

B. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2018 (v nadaljevanju: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2018 znašala 100 %, kar je blago povečanje za 0,02 % v primerjavi z letom 2017; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 91,31 %, kar je 1 % manj v primerjavi z letom 2017;

Uspešnost

2. ugotavlja, da je agencija v okviru celovitega pristopa, temelječega na uspešnosti, uvedla več ključnih kazalnikov uspešnosti za rezultate in izide, da bi izmerila dodano vrednost svojih dejavnosti; ugotavlja tudi, da agencija uporablja druge ključne kazalnike uspešnosti, da bi izboljšala upravljanje proračuna;

3. je seznanjen, da je bilo leto 2018 drugo leto izvajanja celovitega pristopa, temelječega na uspešnosti, merjenja uspešnosti agencije na podlagi novih ključnih kazalnikov uspešnosti in izvajanja strateškega načrta agencije do leta 2020;

4. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija dosegla dobre rezultate pri upoštevanju rokov za znanstvene proizvode; ugotavlja tudi, da so bile v edinem primeru, kjer ni bila dosežena ciljna vrednost 90 % in je bilo v roku pripravljenih 83,6 % proizvodov, zamude omejene na nekaj področij, kjer so bile delovne obremenitve še posebej velike;

5. ugotavlja, da je agencija po začetku zunanjega ocenjevanja leta 2017 na seji oktobra 2018 sprejela vrsto priporočil; ugotavlja, da je v poročilu o oceni zapisano, da je bil napredek dosežen predvsem pri novih mehanizmih za vključevanje deležnikov, sodelovanju z organi držav članic in večji neodvisnosti agencije; ugotavlja, da so v oceni poudarjene zlasti naslednje izboljšave: pristop agencije k prednostnemu razvrščanju sredstev, ekonomska prepoznavnost njenega sistema zaposlovanja strokovnjakov in prilagajanje komunikacijskega gradiva potrebam različnih ciljnih občinstev;

([1]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0023.
([2]) UL C 202, 12.6.2018, str. 1.
([3]) UL C 202, 12.6.2018, str. 3.

6. je zadovoljen, da agencija pri ocenah tveganj, podatkih in raziskavah sredstva in dejavnosti deli z Evropsko agencijo za kemikalije, Evropsko agencijo za zdravila ter Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni; ugotavlja, da je agencija zlasti na področju podatkov in zemljevidov še poglobila delitev sredstev in dejavnosti s skupnim raziskovalnim središčem; odločno jo spodbuja, naj dejavno išče možnosti za nadaljnje in tesnejše sodelovanje z drugimi agencijami Unije;

7. spodbuja agencijo, naj nadaljuje digitalizacijo svojih storitev;

8. pozdravlja prispevek agencije k varnosti prehranske in krmne verige v Uniji, pa tudi, da si zelo prizadeva za to, da bi upraviteljem tveganja v Uniji v zvezi s prehransko verigo svetovala celovito, neodvisno in na podlagi najnovejših znanstvenih dognanj, javnost na jasen način seznanjala z dosežki in informacijami, na katerih temeljijo, ter sodelovala z zainteresiranimi stranmi in institucionalnimi partnerji, da bi bil sistem Unije za varnost hrane usklajen in da bi mu ljudje zaupali;

9. poudarja, da je agencija leta 2018 v obliki znanstvenih mnenj, tehničnih poročil in podpornih publikacij odgovorila na 788 vprašanj;

10. meni, da bi morala agencija še naprej posebno pozornost namenjati javnemu mnenju ter se zavezati odprtosti in preglednosti; v zvezi s tem poudarja, da sprejeta Uredba (EU) 2019/1381 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]) agenciji dodeljuje dodatne naloge v zvezi z ocenjevanjem varnosti in obveščanjem javnosti, ki povzročajo dodatne stroške;

Kadrovska politika

11. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2018 uresničen 97,49-odstotno, saj je bilo na 319 delovnih mestih, odobrenih v proračunu Unije, zaposlenih 5 uradnikov in 306 začasnih uslužbencev (v primerjavi s 323 odobrenimi delovnimi mesti v letu 2017); ugotavlja tudi, da je za agencijo v letu 2018 delalo 122 pogodbenih uslužbencev in 14 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

12. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da agencija kot ena od regulativnih agencij Unije, odgovornih za ocenjevanje tveganja reguliranih proizvodov, nima dovolj virov za učinkovito izvajanje svojih pristojnosti; vztraja, da je agenciji treba nameniti ustrezne vire, da bo lahko izvajala svoje naloge;

13. je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da vse agencije za svetovanje na področju informacijske tehnologije zaposlujejo zunanje osebje; poziva, naj se odvisnost od zaposlovanja zunanjega osebja na tem pomembnem in občutljivem področju čim bolj zmanjša, da bi omejili morebitna tveganja;

14. ugotavlja, da je agencija sprejela vzorčni sklep Komisije o politiki za zaščito človekovega dostojanstva in preprečevanje nadlegovanja; je seznanjen, da je organizirala usposabljanje tako za zaposlene kot za vodstvo in omogočila zaupno svetovanje ter v svojem intranetu objavila poročilo o nadlegovanju s statističnimi podatki in uradnimi postopki v obdobju 2014–2018; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o ukrepih, ki jih je sprejela po preiskavi primerov nadlegovanja;

15. ugotavlja, da je uravnoteženost spolov na najvišjih vodstvenih položajih agencije zadovoljivo, in sicer 2 moška in 3 ženske; je pa zaskrbljen zaradi geografskega neravnovesja, saj med njimi ni niti enega državljana držav, ki so se Uniji pridružile v letu 2004; poziva agencijo, naj sprejme ukrepe za boljšo geografsko uravnoteženost na najvišjih vodstvenih položajih;

16. obžaluje, da politika neodvisnosti za leto 2017 v zvezi z dveletnim obdobjem mirovanja vključuje obveznost, da se interesi strokovnjakov preverjajo samo za mandat znanstvene skupine, v katero se strokovnjak prijavlja; poziva, naj se politika nemudoma posodobi, da se bodo interesi strokovnjakov pregledovali za celotno področje delovanja agencije, kakor je Parlament že večkrat zahteval;

([4]) Uredba (EU) št. 2019/1381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU ter o spremembah uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 1829/2003, (ES) št. 1831/2003, (ES) št. 2065/2003, (ES) št. 1935/2004, (ES) št. 1331/2008, (ES) št. 1107/2009, (EU) 2015/2283 in Direktive 2001/18/ES (UL L 231, 6.9.2019, str. 1).

17. obžaluje, da se sredstva, ki jih za raziskave namenijo podjetja s področja delovanja agencije, ne upoštevajo pri obdobju mirovanja, dokler znesek ne preseže 25 % celotnega proračuna za raziskave, ki ga upravlja strokovnjak in/ali njegova raziskovalna ekipa, ter da se zgornja meja uporablja za posamezne vire, ne pa za vse zasebne vire skupaj; poziva, naj se zgornja meja za financiranje umakne iz politike neodvisnosti agencije, kakor je Parlament že večkrat zahteval;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

18. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se agencija sooča s težavami zaradi nasprotja interesov in da so ankete pokazale, da se je delež strokovnjakov s finančnimi nasprotji gibal od 59 % v letu 2013 do 49 % v letu 2017; je seznanjen, da je Računsko sodišče priporočilo večjo neodvisnost računovodje, ni pa presojalo o neodvisnosti strokovnjakov; agencijo poziva, naj uvede strogo prehodno obdobje v primeru finančnih nasprotij interesov in jasne politične smernice za sodelovanje strokovnjakov, da ne bo prihajalo do neprimernih vplivov pri znanstvenih mnenjih agencije;

19. obžaluje, da za zunanje strokovnjake, ki se udeležujejo predstavitev ali so člani svetovalnega foruma, kontaktnih točk in znanstvenih mrež, preverjanje nasprotja interesov ni obvezno in da morebitna nasprotja na tem področju sploh niso nujno zaznana;

20. želi spomniti na priporočila iz svoje resolucije z dne 16. januarja 2019 o postopku Unije za registracijo pesticidov, zlasti svoj poziv, naj agencija izboljša obveščanje o tveganju in posodablja svoje usmerjevalne dokumente v skladu z najnovejšimi spoznanji na vseh pomembnih področjih, naj bodo informacije, ki jih objavlja na svojem spletišču, prijaznejše za uporabnike, naj omogoči rudarjenje podatkov, naj svoja mnenja objavlja v strokovno pregledanih revijah, spodbuja sodelovanje več neodvisnih nacionalnih strokovnjakov in drugih znanstvenikov pri svojem delu ter strokovnjake z nasprotjem interesov izključi iz vseh faz strokovnega pregleda; na podlagi odgovora agencije ugotavlja, da je ta sprejela več priporočil iz spremenjene Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), zlasti glede večje preglednosti in dostopnejšega obveščanja o tveganju;

21. opozarja, da bo spremenjena Uredba (ES) št. 178/2002 od agencije zahtevala, da proaktivno omogoča prenos, tiskanje in ogled regulativnih podatkov v elektronski obliki, ki jih predložijo kandidati; ker bo lahko agencija tako izkoristila prednosti, ki jih ponuja razširjeni medsebojni pregled v znanstveni skupnosti; opozarja, da je ta zahteva glede preglednosti sicer obvezna za raziskave pod pokroviteljstvom industrije, vendar je ni mogoče uporabiti kot argument za zavrnitev dostopa do akademskih podatkov, ki so zaupni iz tehtnih razlogov, na primer pri zdravstvenih kartotekah pacientov;

Notranje kontrole

22. pozdravlja dejstvo, da je bilo leta 2018 izvedeno preverjanje ustreznosti, da bi ocenili, kako revidirati strategijo agencije za boj proti goljufijam v letu 2019 in v letu poročanja, ter da agenciji ni bilo treba poročati Evropskemu uradu za boj proti goljufijam o nobenem primeru suma goljufije ali sprejeti ukrepov v zvezi s tem;

23. je seznanjen, da je služba za notranjo revizijo na podlagi poročila Računskega sodišča pripravila revizijsko poročilo o upravljanju človeških virov in etiki v agenciji, slednja pa pripravlja ustrezen akcijski načrt za morebitne izboljšave; poziva jo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o sprejetih ukrepih;

24. poziva agencijo, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav v splošni javnosti in naj slednjo doseže prek družbenih medijev in drugih medijskih kanalov;

25. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 14. maja 2020 ([6]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([5]) Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).
([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0121.